

VIPEKÄRRS FÖRSKOLAS

Plan mot diskriminering och kränkande behandling År 2018

Vår vision

**Vi skall skapa en trygg miljö där alla visar varandra hänsyn och omtanke.
Gemenskapen på vår förskola berikas av att vi är olika med olika förmågor.**

Ansvariga för planen

Förskolechefen

- ansvarar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

All förskolepersonal

- ansvarar för att följa plan mot diskriminering och kränkande behandling och att förankra den i sitt arbete i förskolan och i föräldrasamverkan.

- har ansvar för det åtgärdande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

- arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låter förskolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet.

- planerar verksamheten så att tillfällen för samarbete och samspel skapas.

- dokumenterar de kränkande handlingar som inträffar.

- förbereder barnen för att aktivt delta i samhällslivet.

- tar tillvara och utvecklar barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans grundläggs tidigt.

Alla barn

- har rätt att få stöd och hjälp när de känner sig kränkta.

- erbjuds att delta i demokratiska arbetsformer.

Vårdnadshavare

- är delaktiga i upprättandet av plan mot diskriminering och kränkande behandling genom förskoleråd.

- tar kontakt med förskolan vid kännedom om att barn blir utsatt för diskriminering eller kränkning.

- skapar tillsammans med personalen en förskola, där alla trivs och utvecklas.

Lagar och styrdokument

FN:s barnkonvention, artikel 2

Skollagen (2010:800)

6 kap.§ Åtgärder mot kränkande behandling

Diskrimineringslagen (2008:567)

2 kap. § 5

Syftet är att skydda barn och elever mot kränkningar

Både diskrimineringslagen och kapitel 6 i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Arbetsmiljölagen

Lpfö 98/10

I läroplanen uttrycker värdegrunden (sid 4) det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten.

Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten.

Definitioner:

Diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.*

Trakasserier

Innebär ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Det är ett uppträdande, som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker någons värdighet.

Kränkningar är ofta uttryck för makt och förtryck. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar.

Mobbning

Det är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Repressalier

Personalen får inte utsätta barn för straff eller annan negativ behandling på grund av att barnet eller förälder har anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Utvärdera

Utvärdering av plan för 2017:

1. Samspel och kommunikation:

Åtgärd: Konkret värdegrundsarbete: som att förstärka arbetet med hur vi är och hur vi pratar med varandra. T.ex. med arbetssätt som litteratur, känslkort, känslodockor, drama, lekar och massage. Vi vill främja och uppmuntra ett gott språkbruk mellan barnen.

2. Innemiljön:

När det uppstår negativa lekmönster i samtal, samspel och lek i våra lekmiljöer.

Åtgärd: Vi ska vara observanta, ha överblick och organisera oss nära barnen.

Skapa mötesplatser som främjar relationer och samspel.

3. Utemiljön:

När det uppstår negativa lekmönster vid undanskymda platser på gården, t.ex. vid båten.

Åtgärd: Vi ska organisera oss så att vi får överblick på hela gården.

Vi vill se alla barnen på Vipekärrs förskola som allas barn. Vi har som mål att lära oss alla barns namn och även tänka på att alla pedagoger presenterar sig och berättar vem man är och på vilken avdelning man arbetar. Det är viktigt att vi också kommunicerar händelser/iakttagelser som uppstått i barnens lek och samspel som vi ser kan leda till ett negativt lekmönster.

Analys:

Vad har vi gjort för att nå målet?

Vi har lånat böcker på biblioteket som berör hur man är som kompis.

Vi har haft samlingar och samtal med våra känslodockor och känslkort.

Vi massage med barnen.

Vi främjar och uppmuntrar en god kommunikation mellan barnen genom positiv förstärkning.

Vi arbetar för att i ord och handling ha ett respektfullt sätt emot varandra.

Vi delar upp barnen i mindre grupper för att lättare ha en överblick över barnen och deras leksituationer.

Vi (pedagoger) är rörliga i våra olika miljöer och nära barnen för att ligga steget före innan det uppstår krisiga situationer.

Vi har organiserat oss så att vi får överblick över barnens olika lekmiljöer.

Vad har vi uppnått under perioden?

Tack vare att vi delar in gruppen som vi gör har vi förhållandevis få konflikter.

Barnen utvecklar hela tiden sitt samspel med varandra bl.a. genom att de skapar nya kompisrelationer.

Om barnen ser något negativt som inte vi vuxna har uppfattat kommer de till oss och berättar vad som har hänt. De hjälper ofta varandra att sätta ord på händelsen.

Hur kommer det sig att det blev som det blev? Vår analys av resultatet:

Vi pedagoger är konsekventa med vad som barnen får göra och inte mot varandra, samma regler gäller för alla. Vi är nära och stävjar konflikter tidigt. Barnen känner sig tryggare och lugnare när det är någon pedagog nära vilket påverkar lekklimatet positivt.

Att vi samtalar mycket med barnen och barnen själva får komma till tals så mycket påverkar också lekklimatet i gruppen positivt.

Förbättringsområden för Vipekärrs förskola för år 2018

Kön

Mål: Att flickor och pojkar har lika stort inflytande över verksamheten och får lika stort utrymme.

- Se över den pedagogiska miljön för att se vilka lekar den inbjuder till, att miljöer och material inte är riktade till ett specifikt kön, det ligger djupt rotade i vårt undermedvetna därav kan det vara viktigt att titta över och fundera vad förskolan erbjuder och arbetar med att motverka traditionella könsmonster istället för att förstärka dessa.

- Dokumentera vårt arbetssätt för att uppmärksamma vilka aktiviteter som erbjuds barnen kopplat till kön.

Ålder

Mål: Alla barn har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder

- Skapa och erbjuda tillåtande och utmanande miljöer för alla åldrar.

- Planera utifrån barnets individuella förutsättningar oavsett ålder.

- Vara observanta på åldershierarkier.

Förbättringsområden utvärderas i november 2018.

Främja

”Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö ” (Lpfö 98/10).

På Vipekärrs förskola arbetar vi utifrån vår gemensamma barn och kunskapssyn

Vi har tilltro att:

Alla har förmågor som kan utvecklas i en inspirerande och lärande miljö.

Alla har rätt att utforska sina förmågor i samspel med andra.

Gemenskapen berikas av att vi är olika med olika förmågor.

Våra ledord är:

Glädje - Alla barn har en naturlig lust till att lära därför vill vi att vår verksamhet skall vara inspirerande, lekfull och rolig.

Trygghet - Trygghet är en förutsättning för barns utveckling. Vi vill ge barnen kärlek och omvårdnad så att de utvecklas till starka och empatiska människor.

Delaktighet - Vi pedagoger har ett tillåtande förhållningssätt. Barns valfrihet och inflytande respekteras.

Utforskande - Vår pedagogiska miljö är tillåtande och utmanande där barn och pedagoger får möjlighet att pröva, utforska och upptäcka tillsammans. Vårt lärande synliggörs genom pedagogisk dokumentation.

Respekt - Vi pedagoger har en tilltro till barnen och är lyhörda inför deras behov och önskemål. Alla barn är unika och skall respekteras.

På Vipekärrs förskola

- ingår alla pedagoger i reflektionsgrupper där vi gemensamt reflekterar över vardagens pedagogiska utmaningar.

- hålls barn och utvecklingskonferenser, där förskolepersonal, specialpedagog och förskolechef möts varje termin med fokus på barns utveckling, lärande och trygghet.

- arbetar specialpedagog med uppdrag att förebygga och undanröja hinder i verksamheten.

Diskrimineringsgrunder

1. Kön

Mål: Att flickor och pojkar har lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme.

Insatser:

- Se över den pedagogiska miljön för att se vilka lekar den inbjuder till, miljöer och material inte är riktade till ett specifikt kön, det ligger djupt rotade i vårt undermedvetna därav kan det vara viktigt att titta över och fundera vad förskolan erbjuder och arbetar med att motverka traditionella könsmonster istället för att förstärka dessa.
- Dokumentera sitt eget arbetssätt för att uppmärksamma vilka aktiviteter som erbjuds barnen kopplat till kön.

2. Könsoverskridande identitet

Mål: Att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde, utveckla sin identitet och känna trygghet i den.

Insatser:

- Se över de språkliga könsmarkörerna och i vissa fall använda barn eller barnens namn istället för flickor och pojkar.

3. Etnisk tillhörighet

Mål: Att alla barn känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för varje människa oavsett bakgrund.

Insatser:

- Information om förskolan och förskolans arbete ska finnas på flera språk samt tas fram på de språk som finns representerade på förskolan
- Samtala och läsa berättelser om människor från olika kulturer.
- Ta vara på barns nationella ursprung som t ex traditioner, mat, musik och språk.
- Uppmuntra barn med andra språk än svenska att prata och berätta på sitt modersmål, pedagoger stöttar och lär sig enstaka ord och fraser. En positiv bild av barnens modersmål ska förmedlas av pedagogerna.
- Pedagogerna förmedlar till vårdnadshavarna om vikten av att vårdnadshavarna stöttar barnet i sitt modersmål.
- ”Att främja barns lika rättigheter”- diskuteras i arbetslaget utifrån flerspråkighet, hur ser vi på lika rättigheter? Uttrycka sig på sitt modersmål och bli förstådd ?

4. Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Att alla oavsett religion eller annan trosuppfattning, bemöts på lika villkor.

Insatser:

- Samtala om olika religioner och livsåskådningar på ett sakligt, allsidigt och likvärdigt sätt.

5. Funktionsvariationer

Mål: Alla barn skall ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsvariationer till anpassad pedagogisk verksamhet.

Insatser:

- Inne och utemiljön skall anpassas efter individens behov.
- Informera berörd personal om förhållningssätt för att möta barns behov vid funktionsvariationer.
- Berörd personal skall få stöd, handledning och kompetensutveckling.
- Samtala med barn kring funktionsvariationer och lyfta olikheter på ett positivt sätt.
- Efter samtycke från vårdnadshavare ges nödvändig information till berörda barn och annan personal.

6. Sexuell läggning

Mål: Alla barn har förståelse för individers olika sexuella läggning

Insatser:

- Vi samtalar om att familjer kan se olika ut.

7. Ålder

Mål: Alla barn har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder

Insatser:

- Skapa och erbjuda tillåtande och utmanande miljöer för alla åldrar.
- Planera utifrån barnets individuella förutsättningar oavsett ålder.
- Vara observanta på åldershierarkier.

Ansvariga för att planens insatser efterlevs och utvärderas är:

Alla pedagoger, förskolechef, specialpedagog samt övrig personal på Vipekärrs förskola.

Utvärdering sker i november 2017.

Kartlägga

Mål: Att få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna vidta relevanta åtgärder.

Kartläggningsmetoder:

- observationer
- dokumentationer
- dagliga samtal vid hämtning och lämning av barn på förskolan
- utvecklingssamtal
- föräldraenkäter
- barn och utvecklingskonferenser
- reflekterande samtal
- incidentrapportering
- förbättringsområden

Förebygga

Pedagogiska strategier/arbetsätt:

- stödjer vi relationer mellan barn-vuxen och mellan barn-barn
- intervjuar vi barnen regelbundet för att få syn på och förstå deras tankar
- samtalar vi i smågrupper, där barnen får uttrycka tankar och känslor
- stödjer vi barnens integritet bl.a. genom att arbeta med ”stopphanden”
- använder vi beröringsmassage
- arbetar vi med drama och handdockor
- organiserar vi lekgrupper utifrån barn och gruppens behov
- samtalar vi utifrån barnlitteratur
- använder vi seriesamtal/ritprata app
- samtalar vi återkommande om vårt förhållningssätt

Åtgärda

Upptäckt av kränkande handling

När vi ser kränkande handlingar arbetar vi på ett medvetet sätt med detta enligt vår nedanstående plan/rutiner.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränker barn

Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är, hur många steg i handlingsplanen man ska ta och hur snabbt.

Vi har skyldighet att ingripa när vi uppfattar att ett barn upplever sig kränkt.

1. Prata med barnet/barnen om det som har hänt:

- vad ville du/ni?
- hur tänkte du/ni?
- berätta vad som hände!
- hur kände du/ni?
- hur ska vi göra nu?

Det är viktigt att göra "förlåt", göra sams, göra det bra igen, lyssna på och respektera barnets tankar om händelsen.

2. Ta stöd i arbetslaget genom att delge varandras observationer, analysera och planera metoder. Grundregeln är att varje personal ansvarar för den situation som de varit närvarande i. När vikarier, studenter eller andra vuxna upptäcker en kränkning är det viktigt att ordinarie personal bär ärendet vidare enligt vår plan.

3. Informera berörda föräldrar – både till den som blivit kränkt och den som kränkt någon. Vid samtalet beskriver vi vad som hänt och hur vi arbetar med deras barn ur ett lärande perspektiv. Informera specialpedagog och förskolechef.

4. Anmäl händelsen av kränkande behandling (se bilaga) till förskolechef Eva Wiktorsson tel. 031-97 88 23.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

1. Förskolechef har omgående samtal med det barn som känner sig kränkt och dennes vårdnadshavare.

2. Förskolechef har omgående samtal med den av personalen, som anses ha medverkat till kränkningen.

3. Förskolechef har samtal med arbetslaget, om vad som pågår.

4. Förskolechef tar kontakt med den anställdes fackliga organisation.

5. Den anställda erbjuds stöd.

6. Vid allvarliga fall vidtas arbetsrättsliga åtgärder, som varning, omplacering, uppsägning och avsked.

Åtgärderna dokumenteras kontinuerligt under arbetets gång

Gemensamma dokumentationsrutiner för förskola

- Samtliga händelser dokumenteras och förvaras inlåst på förskolan.
- Dokumentation ska ske enligt den bifogade mallen.
- Alla åtgärder som genomförs under utredningen dokumenteras.
- Anmälan görs omgående till förskolechef.
- Förskolechef rapporterar ärendet till huvudman, BUN.
- Handlingsplan upprättas vid behov tillsammans med föräldrarna, om hur vi som vuxna stödjer både det barnet, som känner sig kränkt och det barnet, som kränker.
- Denna handlingsplan (som är obligatorisk) sammanställs på individ och/eller gruppnivå och vid behov på organisationsnivå.

Vi nås på följande nummer:

Sagoslottet tel. 031 96 66 21

Skattkistan tel. 031 96 24 70

Trollskogen tel. 031 96 88 71

Drakgrottan tel. 031 96 88 71

Förskolechef Eva Wiktorsson tel. : 031-97 88 23

Skolchef Eva Svensson : 031- 97 63 17